

פרשת וארא – כיצד השפיעה יוכבד על האישיות הנשגבה של משה רבינו?

1. אגרות קודש הרבי מליובאוויטש חי"צ עמוד א: ידועה הוראת תורתנו תורת חיים אשר על האדם להיות בשמחה ובטוב לבב... ומכל שכן שצריך להיות כן בנוגע לאשה עקרת הבית וכנראה במוחש שמצב הרוח בבית תלוי במצב רוח האישה.

שם חי"ד עמוד רעת: במה שכותבת שלפעמים עצבה היא, אין זה מתאים להוראת תורתנו... 'עבדו את ה' בשמחה'... ועל האישה שהיא אם לילדים ובעלת הבית ללכת בדרך התורה ועי"ז מתוסף **בבריאות הבעל והילדים והאישה עצמה.**

2. פרשת שמות: וילך איש מבית לוי וייקח את בת לוי, ותהר האישה ותלד בן ותרא אותו כי טוב הוא ותצפנהו שלושה ירחים... ותאמר אחותו אל בת פרעה האלך וקראתי לך **אישה מינקת** מן העבריות ותיניק לך את הילד? ותאמר לה בת פרעה לך, ותלך העלמה ותקרא את **אם הילד.**

רמב"ן: וייקח את בת לוי – ולא הזכיר הכתוב שם האיש ולא שם אשתו אשר לקח.

פרשת וארא: וייקח **עמרם** את **יוכבד דודתו** לו לאישה ותלד לו את אהרן ואת משה.

סוטה יב, א: עמרם - גדול הדור היה (והיו הכול נשמעים לדבריו, רש"י).

שבת נה, א: ארבעה מתו בעטיו של נחש [לא היה להם חטא ומתו רק בגלל חטא עץ הדעת] ואלו הם: בנימין בן יעקב, **עמרם אבי משה**, ישי אבי דוד, וכלאב בן דוד.

אברבנאל: לפי שהייתה **דודתו** של עמרם, ולפי השכל המדיני לא היה דבר הגון שיישא אדם את דודתו כמו שלא יישא את אמו... אלא שעמרם היה מודרך מן השמים לעשות את המעשה הזה **עם כל זרותו**. ומפני זה אמרה תורה **'וילך איש'** שתיאר ענין זה בהליכה, להיותו **דבר זר ומתמיה**. **סוטה יב, א:** בת מאה ושלושים שנה הוא... ונולדו בה סימני נערות [חזרה להיות מסוגלת ללדת].

במדבר כו,נט: ושם אשת עמרם, יוכבד בת לוי אשר [אשתו של לוי] ילדה אותה ללוי במצרים. **רש"י:** אשר ילדה אותה במצרים – לידתה במצרים **ואין הורתה במצרים**, כשנכנסו לתוך החומה ילדתה. והיא השלימה מניין שבעים [נפש שירדו למצרים] שהרי בפרטן אינך מוצא אלא שישים ותשע.

3. נוסח הזכירות בתפילת שחרית: זכור את אשר עשה ה' אלוקיך למרים בדרך בצאתכם ממצרים. **שיחות קודש תשמ"ג/494:** אף שמרים עשתה דבר שלא היה צריך להיעשות, זהו רק בגלל שלפי רום מעלתה הדבר לא היה מתאים, אבל עצם הטענה של מרים היא חזקה ביותר: אם יולד עוד ילד מהורים כמו משה וציפורה, תבוא מזה תועלת עצומה לעם היהודי. ולכן מצאנו שאחרי שמרים דיברה במשה, המתין לה כל העם שבעה ימים עד שנרפאה. משום שעצם טענתה הייתה דבר נכון ביותר.

4. ברכות ה,ב: ר' יוחנן חלה. נכנס אצלו רבי חנינא, אמר לו: חביבים עליך יסורים? אמר רבי יוחנן: לא הן ולא שכן. אמר רבי חנינא, תן לי ירך והקים אותו מהמיטה. ולמה לא הקים רבי יוחנן את עצמו? אמרו: **אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים.**

ליקוטי שיחות ו/30,33-34: אחד החילוקים בהם בא לידי ביטוי ההבדל בין ארץ ישראל למצרים הוא, שבמצרים לא יורד גשם וצמיחת התבואה מתרחשת בזכות הנילוס. באופן **טבעי**, עולה הנילוס בתקופה מסוימת ומשקה את האדמה. וכיון שבעיני בשר לא רואים את ההשגחה האלוקית, יכולה לבוא מכך מחשבה ש'כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה'. אולם בארץ ישראל **'למטר השמים תשתה מים'**, וזאת בכדי שיהיו הכול תולים עיניהם כלפי מעלה וכך יהודי יודע שכמה שהוא לא יתאמץ בכוחות עצמו לחרוש ולזרוע, הוא מוכרח את הסיוע של הקב"ה.

ולכן נדרש שהורתה של יוכבד תהיה מחוץ למצרים. משום שישנו כלל שאין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים' ולכן עשה הקב"ה שהורתה של יוכבד תהיה מחוץ למצרים בכדי שמשה יהיה מסוגל להיות מושיעם של ישראל. ולכן לפני שיוכבד ילדה את משה, 'נולדו בה סימני נערות', עניין שהוא למעלה מהטבע לגמרי, בכדי לתת כוח למשה לבטל את לבושי הטבע של גלות מצרים.

בית אלוקים שער היסודות כא: ולכך תלה את שניהם **בלוי** ואמר 'וילך איש מבית לוי וייקח את בת לוי' ותהר האשה וגו', להורות כי מצד היות שניהם מבית לוי יצא מהם אור העולם משה רבינו ע"ה.